

SMĚRNICE MŽP č. 11/2019 o poskytování finančních prostředků z podprogramu Nová zelená úsporám – Adaptační a mitigační opatření

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „Ministerstvo“) jako správce programu 115 280 Nová zelená úsporám (dále jen „Program“) metodicky řídí a upravuje základní postupy pro poskytování finančních prostředků (dále jen „podpora“) a zároveň je platební jednotkou a dále jako správce Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen „Fond“) podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 14g zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“), deleguje na Fond některé organizační, administrativní, schvalovací a právní činnosti související s administrací a realizací Programu, které nezasahují do rozhodovacích a kontrolních činností Ministerstva. V rámci procesu administrace žádostí Ministerstvo metodicky řídí a kontroluje správnost vykonávání delegovaných činností na Fond. Na základě toho vydává Ministerstvo tuto Směrnici, která vymezuje základní kritéria fungování podprogramu 115 285 Nová zelená úsporám – Adaptační a mitigační opatření v oblasti poskytování podpory na výměnu nevyhovujících zdrojů tepla (dále jen "NZÚ - AMO").
2. Tato Směrnice vychází z 3. změny Dokumentace programu Nová zelená úsporám identifikační číslo programu 115 280, schválené dne 30. července 2019 usnesením vlády ČR č. 554, zpracované v souladu s rozpočtovými pravidly a v souladu s vyhláškou č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění pozdějších předpisů.
3. Ustanovení Směrnice jsou dále specifikována ve Výzvě k podávání žádostí a v Závazných pokynech pro žadatele a příjemce podpory, kterými jsou kraje (dále jen „Příjemci podpory“), z podprogramu NZÚ – AMO. Závazné pokyny se vydávají jako příloha Výzvy k podávání žádostí.
4. Směrnice stanovuje činnosti správce Programu, kterým je Ministerstvo, činnosti subjektu pověřeného některými administrativními činnostmi Programu (především příjmem a vyhodnocením žádostí) (dále také jen „subjekt pověřený administrací“), kterým je Fond, a činnosti dalších subjektů zúčastněných v procesu administrace poskytování podpory v rámci Programu.

Článek 2

Cíle Programu, předmět a forma podpory

1. Cílem Programu je zlepšení stavu životního prostředí snížením emisí skleníkových plynů a emisí znečišťujících látek.
2. Předmětem podpory jsou opatření vedoucí k úsporám energie v rodinných domech, jejichž definice je uvedena v Závazných pokynech, k efektivnímu využití zdrojů energie a k lokálnímu snížení emisí skleníkových plynů a dalších látek znečišťujících ovzduší.

3. Podpora bude poskytnuta pouze na dílčí projekty fyzických osob ze zásobníku žádostí, který byl vytvořen na výzvách krajů v rámci 117. výzvy OPŽP a které splní podmínky pro poskytnutí podpory dle této výzvy a 1. výzvy Ministerstva životního prostředí k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci podprogramu Nová zelená úsporám - Adaptační a mitigační opatření.
4. Finanční podpora na výměnu kotlů na pevná paliva s ručním podáváním v rodinných domech bude poskytována prostřednictvím projektů jednotlivých krajů, které budou Příjemci podpory z podprogramu NZÚ - AMO. V jejich gesci budou finanční prostředky dále přidělovány konečným uživatelům – fyzickým osobám za účelem dosažení pozitivního přínosu pro životní prostředí na území kraje.
5. Výměny nevyhovujících kotlů je nutné realizovat nejpozději do 31. prosince 2023.
6. Na poskytnutí podpory není právní nárok.

Článek 3

Základní podmínky poskytování podpory

1. Podpora se vztahuje pouze na způsobilé výdaje. Způsobilé výdaje jsou stanoveny v Závazných pokynech.
2. Za správnost, úplnost a pravdivost všech dokumentů předkládaných Fondu odpovídá Příjemce podpory.
3. V rámci podprogramu NZÚ – AMO obdrží Příjemce podpory prostředky formou ex-ante plateb. Podmínky a postupy jsou uvedeny v Závazných pokynech.
4. Před podáním první žádosti o platbu je Příjemce podpory povinen požádat Fond o vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále jen „RoPD“) a zároveň předložit aktualizovaný finanční plán čerpání. Po vydání RoPD může být podána žádost o první zálohovou platbu.
5. První zálohová platba ve výši 50 % celkových způsobilých výdajů Projektu bude Příjemci podpory poskytnuta na základě žádosti o platbu, kterou je Příjemce podpory povinen podat do třiceti kalendářních dnů od doručení RoPD Příjemci podpory. Tato skutečnost již musí být zohledněna ve finančním plánu projektu v žádosti. Další zálohy bude možné proplácet do výše zúčtovaného objemu prostředků, vždy však do maximální výše 50 % celkových způsobilých výdajů projektu.
6. Žádosti o platbu předkládá Příjemce podpory s ohledem na objem věcně a formálně zkontrolovaných projektů konečných příjemců a v souladu s finančním plánem.
7. Příjemce podpory je povinen v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů, předkládat každoročně vždy k 15.2. finanční vypořádání poskytnuté dotace ze státního rozpočtu za předchozí kalendářní rok.

Článek 4

Výzva k podávání žádostí

1. Výzva k podávání žádostí kraji (dále jen „Výzva“) je dokument vydaný Ministerstvem, který obsahuje zejména termín zahájení, specifikaci jednotlivých oblastí podpory a Závazné pokyny.
2. Výzva bude zveřejněna před zahájením příjmu žádostí o podporu (dále jen „žádost“) na internetových stránkách Programu.
3. Žádosti mohou být podávány na základě Výzvy, a to způsobem a za podmínek stanovených touto Směrnicí, Výzvou a Závaznými pokyny.
4. V rámci jednotlivé Výzvy může Ministerstvo stanovit jednotlivé parametry, a to jak administrativní, technické, tak i ekonomické v rozsahu stanoveném Dokumentací

programu. Zpravidla se může jednat o tyto parametry:

- 4.1 termíny zahájení a ukončení příjmu žádostí,
 - 4.2 výše podpory a způsob jejího stanovení,
 - 4.3 požadované technické parametry pro jednotlivé oblasti podpory specifikované v Závazných pokynech.
5. Kraj, jakožto Příjemce podpory, předkládá k žádosti o podporu na projekt kraje doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním s Fondem (plná moc pro pracovníka pověřeného jednáním s Fondem) a finanční plán realizace projektu ve formátu zveřejněném na internetových stránkách Programu.

Článek 5

Žádost o platbu a požadované přílohy

1. Žádost o platbu dle Závazných pokynů ve formátu zveřejněném na internetových stránkách Programu předkládá kraj na Fond prostřednictvím datové schránky. Pokud se jedná o žádost o platbu obsahující vyúčtování, je třeba s touto žádostí doložit i tzv. zprávu o realizaci, jejíž formulář je dostupný na internetových stránkách Programu.
2. Žádost o platbu se skládá ze dvou částí:
 - 2.1 vyúčtování předchozí žádosti o platbu,
 - 2.2 žádosti o další platbu.
3. Pro vyúčtování předchozí platby předkládá Příjemce podpory souhrnný přehled poskytnutých podpor konečným uživatelům – fyzickým osobám (pouze investiční výdaje) včetně dokládajících bankovních výpisů.
4. Vyúčtování je třeba doložit proplacenými fakturami s bankovními výpisy dokládajícími platbu. Tyto dokumenty je třeba označit razítkem a podpisem pověřené osoby. Na faktuře musí být uvedeno číslo projektu.
5. Do 2 měsíců od ukončení realizace projektu kraje předkládá Příjemce podpory Závěrečnou žádost o platbu, která obsahuje vyúčtování poskytnutých předchozích plateb. V případě nutnosti vrátit přeplatek nevyúčtované platby, bude Příjemci podpory ze strany Ministerstva zaslána výzva k vrácení nevyužitých prostředků, na základě které bude následně částka vrácena na účet Ministerstva. Obdobně bude postupováno i v případě, že přeplatek vznikne v důsledku snížení alokace na základě sankce.

Článek 6

Kontrola žádostí o podporu a posouzení žádosti o podporu

1. Kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti projektu kraje je realizována Fondem.
2. Při formální kontrole projektu bude posuzováno splnění zejména následujících parametrů:
 - 2.1 soulad žádosti s vyhlášenou 1. výzvou v rámci podprogramu NZÚ - AMO,
 - 2.2 oprávněnost žadatele,
 - 2.3 vyplnění všech požadovaných položek identifikace žadatele,
 - 2.4 dostatečný popis projektu v žádosti,
 - 2.5 vyplnění indikátorů projektu v žádosti,
 - 2.6 vyplnění finančního plánu projektu v žádosti,
 - 2.7 vyplnění časového harmonogramu projektu v žádosti,
 - 2.8 dodržení max. výše alokace dle příslušného ustanovení Závazných pokynů.

3. Při kontrole přijatelnosti projektu bude posuzováno splnění zejména následujících parametrů:
 - 3.1 soulad údajů uvedených ve formuláři žádosti s relevantními doklady předloženými jako přílohy žádosti,
 - 3.2 soulad projektu kraje s výstupy příslušného programu zlepšování kvality ovzduší a Národního programu snižování emisí a se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
 - 3.3 skutečnost, zda podpora na výměnu zdroje tepla je poskytnuta za situace, kdy je stávající rodinný dům vytápěn kotlem na pevná paliva nesplňujícím třídu 3 a vyšší dle ČSN EN 303-5.,
 - 3.4 skutečnost, zda podpora na výměnu zdroje tepla nebyla poskytnuta v rodinných domech, kde byl v minulosti, nejdříve od 1. 1. 2009, zdroj podpořen z programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám 2013, Nová zelená úsporám nebo ze společných programů na podporu výměny kotlů (kraje a Ministerstvo).

Článek 7

Registrace akce a RoPD

1. Dotace jednotlivým Příjemcům podpory bude poskytnuta z rozpočtu Ministerstva v rámci podprogramu NZÚ - AMO na základě Registrace akce a následně RoPD, ev. na základě sloučeného dokumentu Registrace akce a RoPD (dále jen „RARoPD“), a to v případě splnění podmínek uvedených v Závazných pokynech.
2. RoPD/ RARoPD musí obsahovat povinné náležitosti ve smyslu ustanovení § 14 rozpočtových pravidel, které je Příjemce podpory (kraj) povinen dodržovat při rozdělování prostředků na jednotlivá opatření podporovaných subjektů.

Článek 8

Čerpání podpory

1. Čerpání podpory je možné až po provedení rozpočtového opatření, vydání RoPD, provedení rezervace finančních prostředků a zadání platebního příkazu do České národní banky.
2. Podpora je poskytována tuzemským bezhotovostním převodem finančních prostředků v českých korunách na bankovní účet žadatele uvedený v RoPD.

Článek 9

Závěrečné vyhodnocení projektu kraje

1. Do termínu pro předložení podkladů pro závěrečné vyhodnocení projektu kraje stanoveného RoPD jsou kraje povinny předložit následující dokumenty:
 - 1.1 kompletní seznam podpořených dílčích projektů ve formátu daném příslušnou přílohou Závazných pokynů,
 - 1.2 finanční vypořádání projektu kraje, ze kterého bude patrný objem přijatých investičních prostředků z žádostí o platbu a objem investičních prostředků vyplacených,
 - 1.3 kompletní seznam provedených kontrol na místě včetně výsledku kontroly v členění shodném, jako v monitorovací zprávě,
 - 1.4 seznam všech dílčích projektů, u kterých bylo zjištěno pochybení s finančním dopadem/porušení rozpočtové kázně,
 - 1.5 stručný souhrn výsledků realizace projektu kraje (komentář k naplnění monitorovacího indikátoru, přehled počtu nahrazených zdrojů a typu nového zdroje, komentář k dodržení/nedodržení realizačního termínu projektu kraje apod.).

Článek 10

Kontrolní činnost

1. Kontrolní činnost je z úrovně Ministerstva/Fondu vůči Příjemci podpory – kraji, ale i z úrovně kraje vůči jednotlivým konečným uživatelům – fyzickým osobám, prováděna v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.
2. Rozsah činnosti zahrnuje jak administrativní ověřování související s kontrolou implementace projektu kraje a jednotlivých dílčích projektů konečných uživatelů v podobě doložení provedené změny k předkládaným výdajům k proplácení prostředků NZÚ, tak i vlastní kontroly na místě včetně možnosti kontroly dílčích projektů na místě realizace, a posouzení skutečného přínosu pro životní prostředí.
3. V případě potřeby je možné z úrovně Ministerstva/Fondu po předchozí informovanosti Příjemce podpory vykonat u kraje monitorovací návštěvu za účelem operativního objasnění stavu implementace projektu kraje. Současně se nevylučuje možnost účasti zástupců Ministerstva/Fondu jako přizvaných osob na kontrolní činnosti prováděné krajem na místě u konečných uživatelů – fyzických osob.

Článek 11

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolu dodržování této směrnice vykonává samostatné oddělení programu Nová zelená úsporám.
2. Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ministra a účinnosti dnem 1. listopadu 2019 a je závazná pro všechny zaměstnance Ministerstva a pro ředitele Fondu.
3. Ředitel Fondu zabezpečí postup zaměstnanců Fondu v souladu s touto směrnicí.

Odborný gestor: samostatné oddělení programu Nová zelená úsporám

Zpracovatel: Mgr. David Koňata

Mgr. Richard Brabec
ministr